

Savoir-vivre

Jak najwłaściwiej składać kondolencje?

Niedawno zmarła mama mojej znajomej; mąż bez porozumienia ze mną już w dniu śmierci starszej Pani zadzwonił do naszej znajomej i złożył jej kondolencje. Ja uważam, że nie powinno się tak robić, bo to zbyt przykre i świadczy o zupełnym braku wyczucia. Kiedy jednak składać kondolencje? Sądziłam, że najlepiej w dniu pogrzebu (jeśli będziemy w nim uczestniczyć) lub po pogrzebie. Istnieje jakaś zasada w tej delikatnej sprawie? Chciałbym wiedzieć jak się zachować w przyszłości.

maja

Składanie kondolencji najbliższemu zmarłej osoby jest bardzo delikatną sprawą i w dużym stopniu zależy do więzi, jaką nas z nimi łączy. Elegancką i delikatną formą jest napisanie listu, zaraz po otrzymaniu wiadomości o śmierci. Ale, prawdę mówiąc, nieczęsto dziś praktykowaną. Chyba że chodzi o kogoś mieszkającego daleko i jeśli nie uczestniczy się w pogrzebie. List taki powinien być poważny i ciepły. Napisany bardzo starannie. Telefony zrewolucjonizowały również ten obyczaj. Choć dzwonenie do kogoś między śmiercią bliskiej mu osoby, a pogrzebem, jeśli nie jest się kimś naprawdę zaprzyjaźnionym, dalej jest uważane za niezbyt właściwe. Z oczywistych powodów. Dla pogrążonej w żalu rodziny takie rozmowy mogą być po prostu przykre i uciążliwe. Ale trzeba działać z wyczuciem.

Zrozpaczeni znajomi mogą potrzebować pomocy w załatwieniu wielu spraw związanych z formalnościami, organizacją pogrzebu, stypy. Jeśli wiemy, że możemy im coś ułatwić, warto zaoferować pomoc. Ciepło, krótko, konkretnie i bez narzucania. Wszyscy inni powinni poczekać na zawiadomienie o pogrzebie i złożyć bliskim znajomym wyrazy współczucia w kościele, domu pogrzebowym, czy przy grobie. Prośba o nie składanie kondolencji zamieszczona przy zawiadomieniu o czyjejs śmierci, powinna być uszanowana. Na ogół nie dotyczy rodziny i przyjaciół. Zdarza się, że ktoś tylko znajomy, na wiadomość o czyjejs śmierci zareaguje spontanicznie, zadzwoni natychmiast w serdecznym odruchu współczucia. Trudno mieć o to pretensje, choć zawsze warto pomyśleć najpierw o odczuciach tych, których ta śmierć dotknęła najbardziej.

Lisa Gutowska

http://zyciegwiad.onet.pl/2710,2663,1607626,1,jak_najwlasciwiej_skladac_kondolencje,savoir.html